

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 27 grudnia 1974 r.

w sprawie praw i obowiązków pracowników lasów państwowych.

Na podstawie art. 298 Kodeksu pracy (Dz. U. z 1974 r. Nr 24, poz. 141) po porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Rozporządzenie stosuje się do pracowników organizacji gospodarczej Lasy Państwowe, parków narodowych i ośrodków hodowli żubrów oraz funkcjonariuszy Straży Leśnej, zwanych w dalszych przepisach rozporządzenia pracownikami lasów państwowych.

2. Rozporządzenie nie dotyczy pracowników:

- 1) Instytutu Badawczego Leśnictwa, Biura Studiów i Projektów Lasów Państwowych oraz Biura Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej,
- 2) objętych układami zbiorowymi pracy dla pracowników zatrudnionych w:
  - a) przedsiębiorstwach lasów państwowych,
  - b) ośrodkach transportu leśnego, przedsiębiorstwach naprawy taboru leśnego i Przedsiębiorstwie Zaopatrzenia Technicznego Leśnictwa,
  - c) budownictwie,
- 3) transportu samochodowego.

§ 2. Pracownikiem lasów państwowych może być osoba, która ze względu na swoją postawę ideowo-moralną daje rękojmię należytego wykonywania powierzonych zadań i obowiązków oraz:

- 1) posiada obywatelstwo polskie,
- 2) ukończyła 18 lat i posiada pełną zdolność do czynności prawnych,
- 3) korzysta z praw publicznych.

§ 3. Pracownikiem lasów państwowych może być osoba, która posiada odpowiednie kwalifikacje zawodowe w zakresie wykształcenia i stażu pracy; kwalifikacje zawodowe wymagane na poszczególnych stanowiskach pracy określają przepisy o wynagrodzeniu lub inne przepisy odrębne.

§ 4. Małżonkowie oraz osoby pozostające ze sobą w stosunku pokrewieństwa do drugiego stopnia włącznie lub powinowactwa pierwszego stopnia nie mogą być zatrudnieni w tej samej jednostce organizacyjnej, jeżeli powstałby między tymi osobami stosunek służbowej podległości.

§ 5. 1. Nawiązanie stosunku pracy z pracownikami lasów państwowych na stanowiskach kierowniczych i innych samodzielnych, określonych przez Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego po porozumieniu z Zarządem Głównym Związku Zawodowego Pracowników Leśnych i Przemysłu Drzewnego, następuje na podstawie powołania przez kierownika zakładu pracy. Kierownika zakładu pracy i jego zastępców powołuje kierownik jednostki nadrzędnej, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej.

2. Minister Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego po porozumieniu z Zarządem Głównym Związku Zawodowego Pracowników Leśnych i Przemysłu Drzewnego określi kierownicze i inne samodzielne stanowiska pracy, w stosunku do których okres próbny może być dłuższy niż 2 tygodnie, lecz nie może przekraczać trzech miesięcy.

§ 6. Powołanie pracownika lasów państwowych na stanowisko kierownicze i inne samodzielne albo zawarcie z pracownikiem umowy o pracę na czas nie określony może być uzależnione od uprzedniego złożenia egzaminu

lub od wykazania w inny sposób przydatności do pracy na tym stanowisku.

§ 7. 1. Pracownik lasów państwowych składa ślubowanie treści następującej:

„Ślubuję uroczyście na powierzonym mi stanowisku przyczyniać się ze wszystkich sił do pomyślnego rozwoju Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, wierności Jej zawsze dochować, obowiązki swoje w zakresie pomnażania wartości ochronnych i produkcyjnych lasu oraz ochrony mienia państwowego gospodarstwa leśnego wypełniać sumiennie i starannie, przestrzegając zasad praworządności ludowej oraz kierując się interesem społecznym i zadaniami budownictwa socjalistycznego”.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do pracowników zatrudnionych:

- 1) na podstawie umowy o pracę zawartej na okres próbny lub na okres wstępny albo na czas wykonania określonej pracy,
- 2) na podstawie umowy o pracę zawartej na czas określony, chyba że umowa ta po upływie okresu, na który była zawarta, staje się z mocy prawa umową na czas nie określony.

3. Kierownik zakładu pracy zwalnia od składania ślubowania pracowników obsługi, jeżeli jest to uzasadnione ze względu na rodzaj wykonywanej przez nich pracy.

§ 8. 1. Pracownik lasów państwowych powinien pełnić swoje obowiązki w sposób zapewniający sprawne i prawidłowe wykonywanie zadań zakładu pracy, w którym jest zatrudniony.

2. W szczególności pracownik niezależnie od przestrzegania obowiązków określonych w art. 100 Kodeksu pracy powinien:

- 1) postępować zgodnie z zasadami praworządności ludowej, kierując się interesem społecznym i zadaniami budownictwa socjalistycznego,
- 2) dbać o pomnażanie wartości gospodarczych i ochronnych lasu,
- 3) działać na rzecz ochrony środowiska poprzez rozszerzanie funkcji zdrowotnych, klimatycznych, glebo- i wodochronnych lasu oraz podnoszenie jego wartości rekreacyjno-wypoczynkowych,
- 4) strzec i pomnażać zasoby przyrody,
- 5) strzec i chronić powierzone mienie lasów państwowych,
- 6) stale podnosić swoje kwalifikacje zawodowe i doskonalić się w wykonywaniu powierzonych zadań.

§ 9. 1. Pracownik lasów państwowych obowiązany jest wypełniać polecenia służbowe przełożonych.

2. Jeżeli polecenie służbowe jest w przekonaniu pracownika sprzeczne z prawem, godzi w interes społeczny albo zawiera znamiona pomyłki, obowiązany jest on przedstawić swoje zastrzeżenia przełożonemu. W razie potwierdzenia polecenia na piśmie pracownik obowiązany jest je wykonać, jednak może zawiadomić o zastrzeżeniach kierownika zakładu pracy, a gdy polecenie wydał kierownik zakładu pracy — kierownika jednostki nadrzędnej. Zawiadomienie powinno nastąpić niezwłocznie.

§ 10. 1. Pracownik lasów państwowych nie może wykonywać dodatkowych zajęć, które pozostawałyby w sprzeczności z jego obowiązkami albo mogłyby wywołać uzasadnione podejrzenie o stronniczość lub interesowność.

2. Pracownik może podjąć dodatkowe zatrudnienie tylko po uzyskaniu zgody kierownika zakładu pracy lub jednostki nadrzędnej.

3. Minister Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych określa zasady i tryb udzielania zgody na dodatkowe zatrudnienie, a także przypadki, w których zgoda nie jest wymagana.

§ 11. Minister Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych określa stanowiska pracy, z którymi związany jest obowiązek noszenia munduru i oznak służbowych, zasady i tryb ich przydzielania oraz wzory umundurowania i oznak.

§ 12. 1. Pracownika lasów państwowych można przenieść za jego zgodą lub na jego wniosek do innej miejscowości, innego zakładu pracy lub na inne stanowisko w jednostkach organizacyjnych objętych rozporządzeniem.

2. W razie wykonywania pracy poza zwykłym miejscem pracy oraz w razie przeniesienia do innej miejscowości pracownicy otrzymują należności, które określi Minister Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych.

§ 13. 1. Pracownik lasów państwowych zostaje z mocy prawa zawieszony w pełnieniu obowiązków przez okres tymczasowego aresztowania do czasu wygaśnięcia stosunku pracy na podstawie art. 66 Kodeksu pracy, jeżeli zakład pracy nie rozwiązał wcześniej stosunku pracy bez wypowiedzenia z winy pracownika.

2. Wynagrodzenie pracownika w okresie tymczasowego aresztowania ulega ograniczeniu do połowy. Jeżeli zapadł wyrok uniewinniający lub postępowanie karne zostało umorzone, pracownikowi należy wypłacić pozostałą część wynagrodzenia, chyba że postępowanie karne umorzono warunkowo albo z powodu przedawnienia lub amnestii.

§ 14. 1. Pracownika lasów państwowych można zawiesić w pełnieniu obowiązków, jeżeli zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że dopuścił się on czynu stanowiącego podstawę do rozwiązania stosunku pracy bez wypowiedzenia z winy pracownika, a dalsze wykonywanie przez niego pracy byłoby sprzeczne z interesem społecznym.

2. Od decyzji w sprawie zawieszenia pracownik może w terminie 3 dni wnieść odwołanie do kierownika zakładu pracy, a gdy decyzję wydał kierownik zakładu pracy — do jednostki nadrzędnej. Od decyzji wydanej przez Ministra odwołanie nie przysługuje.

3. Zawieszenie pracownika w pełnieniu obowiązków może nastąpić nie później niż w ciągu 14 dni od dnia uzyskania przez kierownika zakładu pracy wiadomości o przyczynie uzasadniającej zawieszenie i nie może trwać dłużej niż miesiąc, chyba że przeciwko pracownikowi toczy się postępowanie karne, z powodu którego nastąpiło zawieszenie. Zawieszenie może trwać dłużej niż miesiąc także w przypadku, gdy w okresie zawieszenia zakład pracy wypowiedział pracownikowi stosunek pracy.

§ 15. 1. Jeżeli pracownik lasów państwowych uważa, że wypowiedzenie umowy o pracę zawartej na czas określony jest nieuzasadnione, może w terminie 7 dni od dnia doręczenia wypowiedzenia wnieść odwołanie do jednostki nadrzędnej. Kierownik jednostki nadrzędnej, do której wniesiono odwołanie, może przywrócić termin do wniesienia odwołania, jeżeli jego przekroczenie nastąpiło

z przyczyn niezależnych od pracownika. Od decyzji w sprawie wypowiedzenia umowy o pracę wydanej przez Ministra odwołanie nie przysługuje.

2. W razie ustalenia, że wypowiedzenie umowy o pracę jest nieuzasadnione, kierownik jednostki nadrzędnej, do której wniesiono odwołanie, uznaje je za bezskuteczne, a gdy umowa o pracę uległa już rozwiązaniu — przywraca pracownika do pracy na poprzednich warunkach. Od decyzji tej odwołanie nie przysługuje.

3. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 i 2, nie stosuje się przepisów art. 44 i 45 Kodeksu pracy.

4. Odwołanie od niezgodnego z prawem wypowiedzenia umowy o pracę przez zakład pracy pracownik może wnieść do komisji odwoławczej do spraw pracy, o której mowa w art. 264 Kodeksu pracy.

§ 16. 1. Czas pracy pracowników lasów państwowych wynosi 42 godziny na tydzień. Rozkład czasu pracy pracowników w tygodniu i poszczególnych jego dniach ustala Minister Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego lub z jego upoważnienia Naczelny Dyrektor Lasów Państwowych.

2. W razie potrzeby pracownicy obowiązani są do pełnienia obowiązków poza normalnymi godzinami pracy, a także w nocy oraz w niedziele i święta, bez prawa do oddzielnego wynagrodzenia.

3. Za pracę wykonywaną na polecenie przełożonego poza normalnymi godzinami pracy przysługuje pracownikowi w tym samym wymiarze czas wolny od pracy, a za pracę w niedziele i święta inny wolny dzień od pracy.

4. Przepisów ust. 3 nie stosuje się do pracowników zajmujących stanowiska: nadleśniczego, zastępcy nadleśniczego, dyrektora parku, zastępcy dyrektora parku, adiunkta, kierownika składnicy, kierownika jednostki organizacyjnej szczególnej, leśniczego, podleśniczego, gajowego, strażnika parku, funkcjonariuszy Straży Leśnej oraz do innych pracowników, z którymi stosunek pracy jest nawiązany na podstawie powołania.

5. Przepisu ust. 2 nie stosuje się do kobiet w ciąży i kobiet opiekujących się dziećmi w wieku do 1 roku.

§ 17. 1. Pracownikowi lasów państwowych przysługuje prawo do 50% ulgi taryfowej przy przejazdach kolejami.

2. Prawo, o którym mowa w ust. 1, przysługuje także małżonce pracownika, a małżonkowi pracownicy, jeżeli jest on niezdolny do pracy i pozostaje na wyłącznym utrzymaniu swej żony.

§ 18. 1. Pracownikowi lasów państwowych przysługują za wieloletnią pracę nagrody jubileuszowe w wysokości:

— za 25 lat pracy — 75% miesięcznego wynagrodzenia,
— za 35 lat pracy — 150% miesięcznego wynagrodzenia,
— za 40 lat pracy — 200% miesięcznego wynagrodzenia.

2. Szczegółowe zasady wypłaty nagród jubileuszowych oraz zaliczania okresów pracy do okresów uzasadniających prawo do tych nagród określa Minister Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych oraz po porozumieniu z Zarządem Głównym Związku Zawodowego Pracowników Leśnych i Przemysłu Drzewnego.

§ 19. Pracownikom lasów państwowych, którzy wykazują inicjatywę w pracy, wzorowo i sumiennie wypełniają swoje obowiązki oraz szczególnie przyczyniają się do

wykonywania zadań stojących przed zakładem pracy, mogą być przyznawane nagrody i wyróżnienia przewidziane Kodeksem pracy, a ponadto mogą być oni awansowani w terminie wcześniejszym niż wymagany przepisami o wynagrodzeniu lub innymi przepisami odrębnymi.

§ 20. 1. Pracownicy nadleśnictw, jednostek organizacyjnych szczególnych oraz parków narodowych i ośrodków hodowli żubrów obowiązani są mieszkać w miejscu pełnienia swych obowiązków służbowych i w tym celu otrzymują bezpłatne mieszkanie funkcyjne wraz z budynkami gospodarczymi.

2. Stanowiska służbowe, na których zatrudnieni pracownicy otrzymują bezpłatne mieszkania funkcyjne oraz zasady i tryb ich przydzielania określa Minister Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych oraz po porozumieniu z Zarządem Głównym Związku Zawodowego Pracowników Leśnych i Przemysłu Drzewnego.

3. Pracownicy, którzy na podstawie dotychczasowych przepisów korzystali w dniu 1 października 1972 r. z bezpłatnych mieszkań funkcyjnych, zachowują dotychczasowe uprawnienia.

§ 21. 1. Pracownicy, o których mowa w § 20, otrzymują bezpłatnie drewno opałowe w ilości odpowiadającej 24 metrom przestrzennym szczap opałowych sosnowych rocznie, przeznaczone do ogrzewania mieszkań.

2. Pracownicy zajmujący mieszkania nie przystosowane do opalania drewnem mogą otrzymać w zamian za drewno opałowe w naturze ekwiwalent w gotówce, obliczony według cennika detalicznego obowiązującego w Lasach Państwowych.

§ 22. 1. Pracownikom zatrudnionym w nadleśnictwach, jednostkach organizacyjnych szczególnych, parkach narodowych i ośrodkach hodowli żubrów mogą być przydzielane do bezpłatnego korzystania grunty rolne (orne, sady, ogrody) o powierzchni odpowiadającej 0,5 ha gruntów trzeciej klasy gleboznawczej na pracownika; w razie nieprzydzielenia przez nadleśnictwo lub park narodowy gruntów rolnych pracownikom nie przysługuje ekwiwalent pieniężny. Pozostali pracownicy mogą otrzymać grunty rolne, jeżeli posiadają warunki do ich uprawiania.

2. Pracownicy, o których mowa w ust. 1, mają prawo do bezpłatnego wypasu w lasach inwentarza na zasadach określonych przez Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego.

3. Powierzchnie gruntów, jakie mogą być w zależności od ich jakości przydzielone pracownikom do korzystania, zasady ich przydziału i sposób korzystania z gruntów, a także zasady rozliczeń z tego tytułu w razie rozwiązania stosunku pracy lub śmierci pracownika — określi Minister Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego.

§ 23. Pracownicy lasów państwowych otrzymują miesięcznie ryczałty na utrzymanie własnych środków lokomocji w wysokości i na zasadach określonych odrębnymi przepisami.

§ 24. Funkcjonariuszom Straży Leśnej przysługują w każdym miesiącu zryczałtowane diety w kwocie odpowiadającej 20 dietom w wysokości przewidzianej dla pracowników przedsiębiorstw lasów państwowych.

§ 25. 1. Za szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej pracownikowi może być nadana odznaka „Zasłużony dla Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego”.

2. Zasady i tryb nadawania odznaki określają odrębne przepisy.

§ 26. 1. Kierownik jednostki nadrzędnej nad zakładem pracy może udzielić pracownikowi urlopu zdrowotnego na leczenie sanatoryjne. Urlopu można udzielić tylko na podstawie skierowania na leczenie sanatoryjne i na okres ustalony w tym skierowaniu, nie przekraczający jednak jednego miesiąca.

2. Za czas urlopu zdrowotnego pracownikowi przysługuje wynagrodzenie obliczone jak za urlop wypoczynkowy.

§ 27. Rozpatrywanie odwołań, o których mowa w § 14 i 15, następuje po zasięgnięciu opinii właściwej instancji związku zawodowego.

§ 28. Sprawy dyscyplinarne nie zakończone do dnia wejścia w życie rozporządzenia podlegają rozpatrzeniu przez kierownika zakładu pracy na zasadach i w trybie określonych w Kodeksie pracy.

§ 29. Do czasu wydania przepisów przewidzianych w rozporządzeniu pozostają w mocy przepisy dotychczasowe w zakresie, w jakim nie są one sprzeczne z tym rozporządzeniem.

§ 30. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1975 r., z tym że przepis § 18 wchodzi w życie z dniem 1 października 1975 r.

Prezes Rady Ministrów: w z. M. Jagielski